

Jan 9,1-41 – Uzdravení slepého od narození

1. čtení: Philippians 4:4-8 Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Vaše mírnost ať je známa všem lidem. Pán je blízko. Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. A pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. Konečně, bratří, přemýšlejte o všem, co je pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, cokoli je hodné lásky, co má dobrou pověst, co se považuje za ctnost a co sklízí pochvalu.

Kázání: Janovo evangelium 9,1-41

Bratři a sestry

abych pravdu řekl, příběhy z Bible o tom, jak Pán Ježíš někoho uzdraví, mi nejsou úplně blízké. Ano, něco důležitého se z nich o Ježíšovi dovídáme, o jeho zájmu o lidi, o jeho soucitu, o tom, co pro něj bylo důležité. Jenže pak je tam to zázračné uzdravení. No a tady přichází vždycky ten samý problém. Dokážeme mít zájem o lidi, soucítit s nimi, pomoci jim je pro nás často důležité. Akorát na rozdíl od Ježíše je neumíme uzdravit. A budete se divit ale tohle byl problém už pro rannou církev. Už po té, co umřeli první apoštolové, můžeme se v historických dokumentech dočíst, že si nad tím křesťané lámali hlavu. Jak to, že nedokážeme člověka uzdravit tak jako to dokázal Ježíš? A lámou si s tím hlavu dodnes. I já někdy. Protože o tom přece i ten dnešní příběh je, že Ježíš zázračně uzdravil slepého člověka. Dokonce slepého od narození. Když ten příběh ale budeme číst pozorně, zjistíme, že o to vlastně autorovi evangelia nešlo. Že nás nechtěl ohromit zázračným divotvorem Ježíšem, abychom zůstali stát s pusou dokořán. Vždyť o tom samotném činu uzdravení mluví vlastně jen tak mimochodem. Ten příběh je o něčem jiném. O něčem, co je nám až příliš blízké. Je to příběh o vidění a jiném vidění a o úplném nevidění, slepotě. Ale o slepotě lidí, kteří mají oči úplně v pořádku. A my sice neumíme lidi zázračně léčit, zase máme multifokální brýle, kontaktní čočky a laserové operace očí. A přesto pořád vidíme nějak divně.

Vezměme to popořadě. Úplně na začátku čteme, že Ježíš uviděl slepého člověka. I když s ním byli učedníci, píše se, že ho uviděl Ježíš. Oni se možná koukali někam jinam, na něco zajímavějšího. No, když už si ho všimli i učedníci, stejně uvidí něco úplně jiného než Ježíš. Uvidí zajímavý teologický problém. Může si za to sám, že se narodil slepý nebo za to můžou jeho rodiče? Idiotskost této otázky mě zaráží. Idiotskost a nelidskost. A taky mě strašně štve. O to víc, že i dnes potkáte lidi, kteří takhle dokážou přemýšlet, kteří takhle vidí svět. No Ježíš naštěstí ne. A říká těm svým učedníkům, že se dívají špatně. Že ten člověk je slepý, postižený, znevýhodněný. Ale je nesmysl hledat příčinu. Ježíš říká: Je slepý, aby se na něm zjevili skutky Boží. A Boží skutky, to je milosrdenství. Učedníci, koukáte po vejrech a pak přemýšlíte o blbostech. Jakto, že vás napadají takové nesmysly, že budete hledat kdo zhřešil, aby se musel člověk narodit slepý? To není váš úkol. Váš úkol je činit skutky Boží. Pomoci mu. Projevit mu milosrdenství. Tak, jak nejlíp můžete. A ne místo toho bádat o blbostech.

Další zmínka o divném vidění. Když už je ten slepý člověk uzdraven, zase se ukáže, jak různě lidé vidí. Někteří si toho všimnou, poznají toho člověka. Ostatní, přestože to byli jeho sousedé, kteří kolem něj asi denně chodili a viděli ho žebrat, ho ani nepoznají. Asi se na něj nikdy ani pořádně nepodívali.

A další různé a podivné vidění skutečnosti. Stal se zázrak. Někteří, co u toho byli, z toho mají radost, přejí to tomu člověku a oslavují Pána Boha. Jiní žádné zázraky vidět nechtějí. Člověk, který už ani nechce vidět, že by se mohlo stát něco dobrého, něco krásného, z čeho můžu mít prostě jenom radost. Člověk, který se rozhodl vidět svět bez zázraků, bez dobra, bez krásy. Nebo čím to?

A další různé vidění. Někdo vidí Ježíše, jako člověka obdařeného velikou Boží mocí, jako dobrého člověka, který dělá dobré Boží skutky. Vždyť způsobil, aby slepý viděl. No a někdo? Někdo vidí lumpa a neznaoha, protože v sobotu plivl na zem a vyrobil bláto. No a tak porušil veledůležitý Boží zákon o tom, že v sobotu se nesmí pracovat. Tedy ani vyrábět bláto. Chápu, že si toho slepýho žebráka někteří lidé nevšimli. Mohli mít dost svých problémů. Taky někdy nechcu vidět. A vlastně i trochu dokážu pochopit ty hloupé učedníky, kteří místo soucitu a milosrdenství začali přemýšlet o blbostech. Taky někdy přemýšlím o blbostech. A chápu i to, že někteří pochybovali a nechtěli hned vidět zázraky, nechtěli naletět dalšímu podvodníkovi léčitelovi, co z nich bude tahat peníze za nic. Jo, tohle nějak chápu. Ale to poslední pochopit nedokážu. A nedokázal to ani Ježíš. O tom jsou v podstatě všechna evangelia. Že Ježíš udělá něco dobrého a někteří lidé mají radost a chválí Pána

Boha, no a někteří to nedokážou skousnout, protože je to třeba v Sobotu nebo si před tím Ježíš neumyl ruce nebo prostě nějaká jiná drobnost, která ale dokáže člověku odvést zrak úplně jinam. A začnou řešit, odkud asi má Ježíš tu svou moc, když porušuje Boží zákon o sobotě? A beztak je spolčenej s nějakýma bubákama a belzebubama.

Pro tohle Ježíš neměl pochopení. Pro všechno ostatní ano. Chápal, že lidé kradou, lžou, podvádí a podvádí se. To všechno chápal a měl s takovými lidmi soucit, měl pro ně naději na cestu ven. Ale ne pro oči, které dokážou proměnit to dobré a krásné, to Boží a milosrdné ve zlo. Jenom proto, aby nemuseli měnit svoje přesvědčení. O světě, o Pánu Bohu, o sobě samých. Kvůli vlastní pýše, a často náboženské pýše, to byli lidé, kteří chodili do kostela a četli Bibli a modlili se a desetinu všeho, co vidělali dávali na kostel, tak kvůli této pýše a lenosti sami nebyli schopni milosrdenství a jiným milosrdenství odpírali. Tohle je případ, kdy Ježíš mluví dokonce o něčem, co ani Pán Bůh lidem neodpustí. Co prostě nejde odpustit. Když někdo kvůli svému přesvědčení odepře milosrdenství druhému člověku.

Jakto, že koukáme na ten samý svět, na ty samé lidi, na ty samé příběhy, na tu samou skutečnost, a vidíme něco úplně jiného? No a někdy radši vidět nechceme a tak nevidíme vůbec nic. Čím to je? Proroci v Bibli a po nich i Ježíš tomu dávají takovou zvláštní diagnózu. Říkají tomu "srdce obrostlé tukem." Proto prý máme zacpané uši a zavřené oči. Proto nejsme schopni vidět to Boží, když to konečně přijde a reagovat na to. Je to ale naše zodpovědnost, co vidíme, na co koukáme a co to pro nás bude znamenat. No a co s tím? No, o tom jsou vlastně Velikonoce. Že my sami s tím toho moc nedokážeme. A Velikonoce jsou za tři neděle. Tak do té doby, necht' vám oči slouží.
Amen.